

SWEDISH NATIONAL HERITAGE BOARD
RIKSANTIKVARIÉÄMBETET

VELLINGE KOMMUN

Ink. 2010 -03- 3 0

Diariernr: 10/0235

Arkeologisk undersökningsplan

Arkeologisk utredning, steg 1 för utbyggnadsområde Hököpinge 68:5, Vellinge kommun

Innehåll

Administrativa uppgifter.....	3
Inledning.....	4
Arkeologisk potential.....	4
Målsättning.....	5
Metod.....	5
Projektorganisation.....	5
Kvalitetssäkring och kontroll.....	6
Genomförandeplan.....	6
Resursfördelning och kostnader.....	7
Ansvarsförhållanden.....	8
Referenser.....	8
Bilagor.....	8

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr: 431-904-10

Plats: Hököpinge 68:5, Vellinge kommun, Skåne

Fornlämningensnr: RAÄ Hököpinge 31 och 32

Fornlämningstyp: Bo- och gravplats

Undersökningstyp: arkeologisk, utredning,

Orsak till undersökningen: Byggnation

Uppdragsgivare: Veidekke Bostad AB

Riksantikvarieämbetets dnr: 421-211-2010

Inledning

Men anledning av Veidekke Bostad AB:s planer på att detaljplanlägga och bygga bostäder på ett större område söder om Hököpinge, har Riksantikvarieämbetet, arkeologiska uppdragsverksamheten UV Syd, på uppdrag av länsstyrelsen i Skåne län, upprättat en kostnadsberäkning och en förenklad undersökningsplan till insatser vid en arkeologisk utredning steg 1. Området omfattar 230 000 m². Utredningen är tänkt att inkludera en byråinventering och en besiktning i fält där syftet är att välja ut de områden som kräver utredningsgrävning, d.v.s. arkeologisk utredning steg 2.

Arkeologisk potential

Undersökningsområdet, som hittills brukats som åkermark, ligger omedelbart söder om Hököpings brukssamhälle och drygt en kilometer väster om Hököpinge kyrkby. Avståndet till dagens strandlinje är ca 5 km och området ligger söder om Pilebäcken som rinner i östvästlig riktning ut mot Öresund.

Området är rikt på fornlämningar. Genom Hököpinge kyrkby går en äldre landsväg, "bronsåldersvägen", som under yngre järnålder och medeltid anses ha varit ett centralt kommunikationsstråk mellan sydkusten och Uppåkra och Lund. Längs med vägen ligger ett stort antal gravhögar, något som tillsammans med det faktum att vägen förefaller vara äldre än de medeltida byarna motiverat uppfattningen att vägen har rötter i förhistorisk tid (Rosborn 1984; Erikson 2001). Senare undersökningar av den rumsliga relationen mellan denna väg och gravar från olika perioder av förhistorien styrker antagandet om vägens förhistoriska rötter (Samuelsson 2001). Megalitgravarna i sydvästra Skåne följer ett nord-sydligt stråk som passerar Hököpinge området. Även järnåldersboplatser från olika perioder har legat längs med vägens sträckning och man har kunnat iakta en ökad koncentration av bebyggelse till vägens närområde under loppet av järnåldern.

I, och i anslutning till, undersökningsområdets södra del genomförde Malmö Kulturmiljö under åren 2002–2003 arkeologiska undersökningar inför byggandet av väg 500 med anslutningsväg. Boplatslämningar från yngre bronsålder–äldre järnålder samt ett tidigare okänt gravfält från i huvudsak romersk järnålder påträffades (Hököpinge 31 och 32). Totalt framkom ett 40-tal brandgravar, däribland även förmodade bålgröpar/kremeringsplatser. Ett par skelettgravar från äldsta delen av folkvandringstid påträffades också. På områdets högst belägna delar påträffades dessutom en kantränna som mätte 3 m i diameter,

förmodligen spår efter en mindre gravhög. Ett par anläggningar i form av en grop och en stenpackning har dessutom daterats till senare delen av MNB (Jansson 2003a, 2003b, 2005).

Målsättning

Utredningen steg 1 skall klargöra den kända fornlämningsituationen och peka ut de områden där under mark dolda fornlämningar kan förväntas. Utredningen skall ligga till grund för en bedömning av var utredningsschaktningar bör göras, d.v.s. arkeologisk utredning steg 2.

Metod

För att uppnå målsättningen kommer följande arbetsmoment att ingå i utredningsarbetet:

- *Byråinventering*: Innebär en genomgång av fornminnesregistret, undersökningsregister, relevant kartmaterial och tillgänglig litteratur om området. Resultat från tidigare undersökningar i området och närområdet ska presenteras med avseende på datering, omfattning, komplexitet och bevarandeförhållanden.
- *Kulturhistorisk analys*: Genomgång av det historiska kartmaterialet i avsikt att belysa de naturgeografiska förutsättningarna och det äldre kulturlandskapet samt att spåra under mark dolda fornlämningar.
- *Fältinventering*: Besiktning av området samt identifiering och ytinventering av topografiskt gynnsamma lägen för under mark dolda boplatser och gravar.
- *Fotodokumentation*: Dokumentation av landskapsmiljön.
- *Rapportarbete*

Projektorganisation

Riksantikvarieämbetet UV Syd har i förfrågningsunderlag från Länsstyrelsen i Skåne län uppmanats att ta fram en kostnadsberäkning och ett förslag till en steg 1 utredning av det planerade utbyggnadsområdet.

Projektledare är Magnus Andersson, Riksantikvarieämbetet UV Syd. Ytterligare personer förväntas i ett senare skede komma att knytas till projektet.

Kvalitetssäkring och kontroll

Riksantikvarieämbetet har i UV:s organisation byggt in funktioner som medför en intern kvalitetskontroll. På varje enhet finns förutom projektledare även en regionchef, ekonomihandläggare och en IT-systemförvaltare.

För kvalitetssäkring och uppföljning följer projektet det gemensamt framtagna kvalitetssystemet mellan Riksantikvarieämbetet och länsstyrelsen. UV Syds regionchef sammankallar till uppföljningsmöten under projektets genomförande.

Ekonomisk uppföljning sker bl.a. genom månatlig tidrapportering per person och timme samt genom månatlig granskning av projektets ekonomiska status.

Genomförandeplan

Tidpunkten för arbetets genomförande planeras i samråd med uppdragsgivaren.

Rapporten från utredningen steg 1 färdigställes senast 3 månader efter fältarbetets avslutats.

Resursfördelning och kostnader

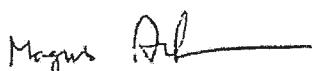
Den totala kostnaden för undersökningen har i 2010 års taxa beräknats till 46 793 kronor.

Kostnad enligt taxa	Tidsåtgång (dagsverken)	Kostnad (SEK)
Byråinventering	2	10 880
Fältarbete	1	5 440
Manusarbete	3	16 320
Redaktionellt arbete	2	10 880
Analysarbete	0	0
Övriga aktiviteter	0	0
SUMMA KOSTNAD ENLIGT TAXA	0	43 520
Särskild ersättning		Kostnad (SEK)
Resor, traktamenten och lönetillägg m.m.		423
Analys, GAL		0
Externt utförda analyser		0
Externa konsulter		0
GPS		850
Rapporttryckning		1000
Övriga omkostnader		1000
SUMMA SÄRSKILD ERSÄTTNING		3 273
TOTAL SUMMA		46 793

Ansvarsförhållanden

Projektledare: Magnus Andersson. (tel: 010-480 82 33).
Regionchef: RAÄ UV Syd: Hélène Borna-Ahlkvist (tel: 010-480 82 32).
Uppdragsgivare: Veidekke Bostad AB (tel: 046-19 94 00).
Handläggare på Länsstyrelsen i Skåne län: Anders Wihlborg (tel: 040-25 22 77).

Lund den 2 februari 2010

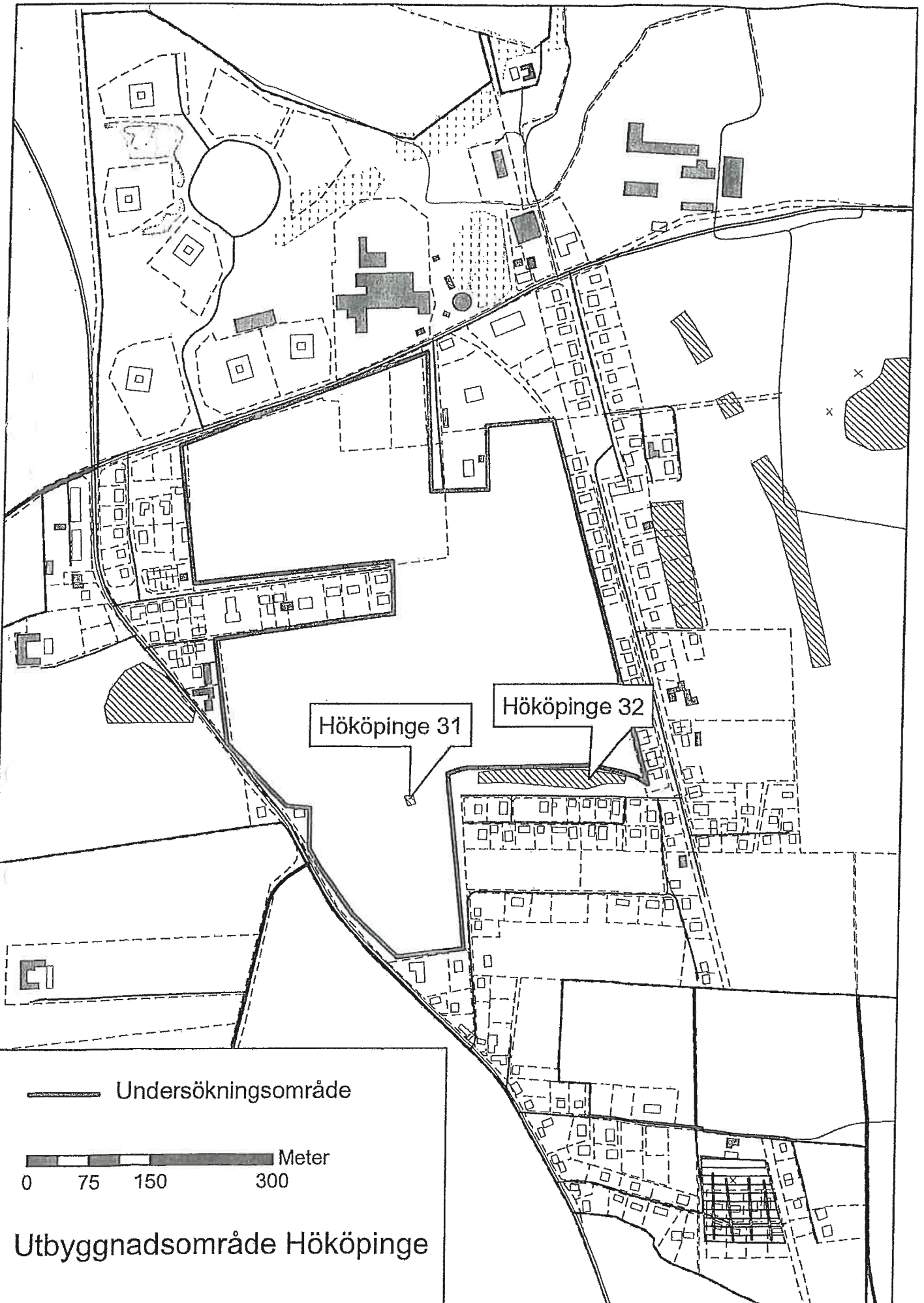
Magnus Andersson
Riksantikvarieämbetet UV Syd

Referenser

- Erikson, Marja. 2001. En väg till Uppåkra? Lars Larsson (red.), *Uppåkra. Centrum i analys och rapport*. Uppåkrastudier 4. Acta Archaeologica Lundensia, Series in 8°, No. 29, Stockholm.
- Jansson, Per. 2003a. Rapport över arkeologisk utredning. Anslutningsväg till väg 500. Hököpinge, Vellinge kommun. MK 114.
- Jansson, Per. 2003b. Rapport över arkeologisk förundersökning. Hököpinge anslutningsväg. Malmö Kulturmiljö. MK 152.
- Jansson, Per. 2005. Rapport över arkeologisk slutundersökning. Hököpinge anslutningsväg. Ett gravfält från romersk järnålder och folkvandringstid. Malmö Kul-turmiljö. Rosborn, Sven. 1984. Hököpinge-Pile. Medeltida centralbygd i sydvästs-skåne. *Pugna forensis* -?. Länsstyrelsen i Malmöhus län.
- Samuelsson, Bengt-Åke. 2001. Kan gravar spegla vägars ålder och betydelse?, Lars Larsson (red.), *Uppåkra. Centrum i analys och rapport*. Uppåkrastudier 4, Acta Archaeologica Lundensia, Series in 8°, No. 29, Stockholm.

Bilagor

1. Karta över utbyggnadsområde Hököpinge.

— Undersökningsområde

0 75 150 300 Meter

Utbyggnadsområde Hököpinge